

ДСНС УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ ЛЬВІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ (М. ВІННИЦЯ)



ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник училища

полковник служби

цивільного захисту

Микола ГОВОРУЦАК

07

2022 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
З ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІСТОРІЯ ПОЖЕЖНОЇ ОХОРОНИ»

підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» на основі освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого робітника

(зі скороченим строком навчання) за освітньо-професійною програмою

«Організація та функціональне забезпечення оперативного

зв'язку у сфері пожежної безпеки»

спеціальності 261 Пожежна безпека

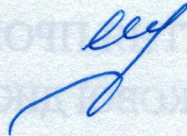
галузі знань 26 Цивільна безпека

Вінниця-2022

Історія пожежної охорони. Освітня програма підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» на основі освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого робітника (зі скороченим строком навчання) за освітньо-професійною програмою «Організація та функціональне забезпечення оперативного зв'язку у сфері пожежної безпеки» спеціальності 261 Пожежна безпека галузі знань 26 Цивільна безпека. Вінниця: ВПУ ЛДУБЖД (м. Вінниця), 2022.

Освітню програму складено на основі стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 261 Пожежна безпека галузі знань 26 Цивільна безпека, затвердженого наказом МОН України від 06.04.2022 № 308, та освітньо-професійної програми «Організація та функціональне забезпечення оперативного зв'язку у сфері пожежної безпеки» підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» за спеціальністю 261 Пожежна безпека, затвердженої наказом училища від 04.07.2022 № 67-ОП.

Укладач: викладач історії,
спеціаліст вищої категорії

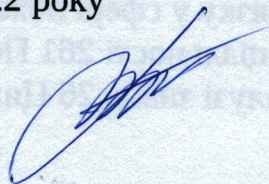


Дмитро ЩЕРБАЦЬКИЙ

РЕКОМЕНДОВАНО

до розгляду на засіданні педагогічної ради
цикловою комісією гуманітарних та
фундаментальних дисциплін
Протокол № 1 від «04» липня 2022 року

Голова циклової комісії



Віталій КАРАЩУК

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради училища
протокол № 1 від «06» липня 2022 року

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

«Історія пожежної охорони» є вибірковою навчальною дисципліною, її засвоєння передбачає осмислення основних етапів становлення пожежної охорони, набуття навичок роботи з першоджерелами та критичного осмислення документів.

Особливістю курсу «Історії пожежної охорони» є послідовне вивчення передумов становлення пожежної охорони, етапів її організаційного оформлення, еволюції цілей та завдань..

Предметом курсу є організаційний розвиток пожежної охорони, залежність формування завдань відповідно до економічних, політичних та соціальних змін.

Історія пожежної охорони як одна з важливих складових гуманітарної підготовки, направлена на формування світоглядних орієнтирів та інтелекту майбутніх пожежних-рятувальників, сприяє їх всебічному розвитку та розумінню важливості обраної професії через призму її багатовікової історії.

Вона допомагає навчитись працювати з різноманітними джерелами інформації, періодичними виданнями, здійснювати пошук історичної інформації з відповідної проблематики, систематизувати матеріал, робити самостійні аналізи і узагальнення.

Мета вивчення дисципліни «Історія пожежної охорони» полягає в тому, щоб сформувані цілісне уявлення про етапи становлення пожежної охорони, виробити вміння аналізувати і узагальнювати історичний матеріал у певній системі.

Курс сприяє усвідомлення високої ролі пожежника-рятувальника в соціальному, економічному та політичному житті суспільства, ролі в збереженні життя та здоров'я людини і матеріальних цінностей.

Навчальний матеріал пов'язаний з матеріалом дисципліни «Основи правознавства» та «Історія України», доповнює та розширює його.

У результаті вивчення дисципліни «Історія пожежної охорони» здобувачі освіти повинні мати загальні компетентності:

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Засоби діагностики успішності навчання:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- тестування;
- залік.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Передумови становлення та первинні організаційні структури пожежної охорони. Початок нормотворчих етапів становлення пожежної охорони.

Історія як наука. Предмет і завдання курсу «Історія пожежної охорони».

Вплив пожеж на соціально-економічне життя Київської Русі. Особливості пожежної охорони в додержавний період та період Київської Русі. Перші юридичні згадки про забезпечення протипожежних заходів.

Протипожежні заходи у Литовсько-польську добу (Литовські статuti).

Рекомендована література: 1,2,3,4,5

Тема 2. Пожежна охорона в період пізнього Середньовіччя та Нового часу

Особливості протипожежних заходів та боротьби із пожежами у сільській місцевості та містах (будівництво, планування міст та організація гасіння пожеж). Причини великих людських втрат під час пожеж.

Причини змін організації протипожежного захисту в період зміни економічної формації та переходу до капіталізму.

Розробка протипожежних засобів. Інституціональне становлення пожежної охорони. Зміни в юридичному та соціальному статусі пожежників.

Рекомендована література: 1,2,3,4,5

Тема 3. Еволюція розвитку пожежної охорони в індустріальному суспільстві.

Особливості пожежної охорони за часів національно-визвольних змагань та в перші десятиліття радянської влади в Україні. Забезпечення протипожежного захисту в період Другої світової війни та післявоєнний період. Система фахової освіти. Структура пожежної охорони. Модернізація протипожежної техніки та обладнання. Кодифікація законодавства із забезпечення пожежної охорони. Розвиток теоретичної та практичної науки в сфері пожежогасіння.

Рекомендована література: 1,2,3,4,5,6

Тема 4. Пошук оптимальних моделей формування пожежної охорони.

Стан пожежної охорони в перші роки незалежності України, початок формування національних правових норм із протипожежного забезпечення. Розвиток Української науки в сфері протипожежної профілактики та захисту. Модернізація обладнання та техніки. Міжнародні зв'язки та їх вплив на розбудову пожежної охорони.

Рекомендована література: 1,2,3,4,5

ЛІТЕРАТУРА

1. Ястремський М.М. Одвічний поклик вогнеборців: Літопис пожежної охорони Подільського краю / М.М. Ястремський, М.Г. Говорушак, М.Б. Чекін. – Вінниця : Консоль, 2002. -192 с.
2. Котельников С. Вогнеборці. Історія пожежництва на теренах сучасної України / С. Котельников: [Науково-популярне видання.]. Київ : ТОВ «Київська книжково-журнальна фабрика», 2018. - 444 с.
3. Сумцов О.С. У боротьбі з вогнем: Записки харківського пожежного / О.С. Сумцов. – Х. : Прапор, 1998. – 208 с.
4. Томіленко А.Г. Історія пожежної охорони України: методичні матеріали на допомогу курсантам та слухачам ФЗН / А.Г. Томіленко. м. Нікополь : Міська друкарня, 1998. 23 с.
5. Попович Степан. Пожежництво в історії Галицького краю. (1772-1939). Львівщина. – Львів, 2006. – 384 с.
6. Кропивницький В.С. Особливості формування та розвитку механізмів державного управління пожежною охороною України у світовій історії пожежництва (електр. Видання) / В.С. Кропивницький // Наукове видання "Публічне адміністрування та національна безпека". - 2020. №4. Покликання: <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2020-4-5855>.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

		Критерії оцінювання навчальних досягнень
1	2	3
Початковий рівень	1	Здобувач освіти тільки приступає до виконання завдання або відтворює на рівні розпізнавання лише деякі його елементи. Мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної роботи. Під час відповіді допускає суттєві помилки, що призводить до неправильних висновків. Виконує до 20% від загальної кількості тестів.
	2	Здобувач освіти фрагментарно відтворює незначну частину завдання, має нечіткі, поверхові уявлення про об'єкт вивчення. Може відтворити кілька категорій, понять; виявляє здатність лише елементарно викласти думку. Виконує до 20% від загальної кількості тестів.
	3	Здобувач освіти відтворює менше половини завдання. Допускає суттєві помилки, може дати відповідь з кількох простих речень. Здатен відтворити окремі частини питання та має фрагментарні уявлення про розвиток культури. Відсутні сформовані уміння та навички. Не вміє скласти висновки до своєї відповіді. Виконує 30% від загальної кількості тестів.
Середній рівень	4	Здобувач освіти на рівні запам'ятовування, без розуміння, відтворює близько половини завдання, слабо орієнтується в поняттях. Описує без пояснень культурологічні процеси і явища. Має значні труднощі при аналізі та порівнянні, при цьому припускається значних помилок. Виконує 40% від загальної кількості тестів.
	5	Здобувач освіти, розуміючи основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило, описати культурологічні процеси і явища; нездатний самостійно порівнювати, узагальнювати, аналізувати та робити висновки. Може частково обґрунтувати і проаналізувати свою відповідь. Виконує 50% від загальної кількості тестів.
	6	Здобувач освіти, виконуючи завдання, виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь на теоретичне питання правильна, але недостатньо осмислена (допускає певні неточності). Здатний поверхнево порівняти та аналізувати процеси, висловлювати власну думку, узагальнювати, визначаючи нечіткі причинно-наслідкові зв'язки та робити часткові, неточні висновки. Виконує 60% від загальної кількості тестів.

		Критерії оцінювання навчальних досягнень
Достатній рівень	7	Здобувач освіти дає правильну відповідь, виявляє знання і розуміння переважної більшості навчального матеріалу. Правильно і логічно відтворює необхідний навчальний матеріал, правильно використовує термінологію, розуміє основоположні теорії і факти. Вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, пов'язуючи вивчений матеріал з життєвим досвідом. Виконує 70% від загальної кількості тестів.
	8	Здобувач освіти вільно розкриває основні поняття, основоположні теорії і факти, що супроводжують розвиток культури. Відповідь його є достатньо повною, логічною, обґрунтованою, але з деякими неточностями. Виявляє здатність аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки. Відповідь є достатньо повною, логічною, обґрунтованою, але з деякими неточностями. Виконує 80% від загальної кількості тестів.
	9	Здобувач освіти вільно викладає теоретичні знання, відповідь його є достатньо повною, логічною, обґрунтованою. Вільно оперує вивченим матеріалом, пояснює зв'язки між процесами, самостійно аналізує, порівнює і систематизує їх. Може застосувати знання в змінених, нестандартних ситуаціях. Висловлює стандартну аргументацію при оцінці культурологічних явищ та використовує загальновідомі докази у власній аргументації. Виконує 90% від загальної кількості тестів.
Високий рівень	10	Здобувач освіти дає абсолютно правильну, вичерпну, послідовну і логічну відповідь, володіючи глибокими і міцними знаннями, які використовує при вирішенні нестандартних завдань, але при відповіді припускається окремих неточностей, які може виправити самостійно; може визначити тенденцію та протиріччя процесів, самостійно аналізувати і розкривати суть явищ і процесів, систематизувати та встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; наявний творчий підхід; вільно орієнтується в нестандартних ситуаціях та робить логічні і аргументовані висновки; критично оцінює окремі факти, явища, ідеї. Виконує 95% від загальної кількості тестів.
	11	Здобувач освіти дає абсолютно правильну, вичерпну, послідовну, обґрунтовану і логічну відповідь, володіючи узагальненими знаннями з дисципліни, аргументовано використовує їх при вирішенні нестандартних завдань (питань); виявляє здатність аналізувати, розв'язувати проблеми; при виконанні завдання (у відповіді на питання) самостійно оцінює різноманітні явища, поняття і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; робить аргументовані висновки, але при відповіді припускається незначних неточностей,

Критерії оцінювання навчальних досягнень

які самостійно виявляє та виправляє. Виконує 100% від загальної кількості тестів.

12

Здобувач освіти дає абсолютно правильну, вичерпну, послідовну, обґрунтовану і логічну відповідь, володіючи системними, дієвими знаннями, неординарними творчими здібностями. Схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу розвитку явищ і процесів, вирішує складні проблемні завдання, представляючи власні неординарні судження щодо цих явищ і процесів. Використовує інформацію, виявляючи самостійність, формує власне ставлення до неї; може запропонувати нестандартне вирішення проблеми або власний спосіб вирішення завдання. Користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки.